

NOTODDEN KOMMUNE
Postboks 193
3672 NOTODDEN

330.00

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

2004/04169
- 295

HØRINGSUTTALE

Vi viser til høringsnotat og følgeskriv av 09.11.2004, Barne- og familiedepartementet.

Notodden kommunes gjennomgang av høringsnotatet har som vedlegg uttalelser fra

- 1 Foreldre til barn i kommunale barnehager
- 2 Tilsatte i kommunale barnehager
- 3 Politikere fra utvalg for kultur og oppvekst

SVAR PÅ HØRING - NY BARNEHAGELOV

NOTODDEN KOMMUNE v/ SEKSJON FOR KULTUR OG OPPVEKST

"Hovedformålet med barnehageloven er å bidra til at barna får omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Regelverket skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for lokal utforming av kvalitetskrav mv."

Det fremlagte forslag til ny barnehagelov vil, slik vi ser det, ikke medvirke til å fremme kvaliteten i barnehagen og til å videreutvikle barnehagen som et godt pedagogisk tilbud i et utdanningsløp som går fra barnehage til skole.

Notodden kommune har tatt konsekvensen av at Lov om barnehager bekrefter at barnehage er et pedagogisk tilbud. Det er fattet et politisk vedtak om at barnehagepersonalet, gjennom ord og bilder, skal dokumentere barns læring. Slik er fokus på at barn lærer, også før barnet begynner på skolen, en viktig premiss for å ta barns læring på alvor.

Det er også fattet politisk vedtak på at personalet som arbeider med barn i en pedagogisk virksomhet skal ha utdanning som førskolelærer. Fra en personalnorm på en pedagog og to assistenter per avdeling, er målet å ha to pedagoger på hver avdeling. Dette målet skal nåes på sikt, ved tilsetting av pedagog når assistent går ut av stillingen.

Det kan skisseres to hovedretninger i synet på barnehager (og dermed barn) i Norge.

- 1 Barnehagen skal være et pedagogisk tilbud der kvalitet har hovedfokus. Barnehagen sitt oppdrag er å gi barna en positiv utvikling som både inkluderer egenverdi/-utvikling og kunnskap. Barnehagen skal altså gi barna positive opplevelser i løpet av barnehagedagen, samtidig som barnehagen har opplegg som går ut på å utvikle barna i forhold til den kompetanse morgendagens samfunn vil kreve.

2 Barnehagen skal ta vare på barna når foreldrene er i arbeid/utdanning og ikke har mulighet til å være hjemmeværende med barna. Her vil altså ikke pedagogisk kvalitet bli vurdert som viktigst, men effektivitet og økonomi. Foreldre vil selvsagt ha et trygt tilbud, men er ikke like opptatt av om det holder mål som pedagogisk virksomhet.

Det nye lovforslaget ser ut til å satse på kvantitet - ikke kvalitet. Slik vi ser det er det to faktorer som kan være med og sikre kvaliteten på barnehagetilbudet:

- 1 Tilsetting av førskolelærere for å sikre den faglige/pedagogiske kvaliteten
- 2 En minste arealnorm for å sikre et tilstrekkelig opphalds- og lekeareal for barna.

KOMMENTARAR TIL ENKELTE PUNKT I FORSLAGET

§ 2. Om INNHOLD.

Forslaget til ny lov legger opp til en lovfestet detaljregulering av innholdet i barnehagen, på tross av at det i samme paragraf blir sagt at departementet skal fastsette en rammeplan som skal gi retningslinjer for oppgaver og innhold. Ettersom barnehagen fortsatt skal ha en rammeplan, synest det unødvendig med en detaljregulering av innhold i selve lovteksten.

§ 3. Om MEDVIRKNING.

Når det i lovforslaget blir understreket barns rett til medvirkning er dette å oppfatte som et positivt signal, - stiller likevel spørsmål ved om det er realistisk å tenke gjennomføring av medvirkning via en lovparagraf? Medvirkning blir til som resultat av bevisst satsing og en stadig pågående prosess i den enkelte virksomhet.

§ 4. Om FORELDRERÅD OG SAMARBEIDSUTVALG.

Viktig og positivt av det formaliserte samarbeidet med foreldrene, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg, bli bekreftet og videreført. Dette også for å ha mulighet for å gjennomføre en praksis der barn OG foreldre får ha reell medvirkning.

§ 6. Om GODKJENNINGSPLIKT.

Positiv innskjerping at en virksomhet må godkjennes selvom bare ett barn har oppholdstid på 20 timer el. mer.

§ 7. Om BARNEHAGEEIERES ANSVAR.

Positivt at barnehageeiers plikter blir bekreftet i lovform.

§ 8. Om KOMMUNEN SITT ANSVAR.

Å lovfeste oppgaver som staten har pålagt kommunene (her: kontantstøttere registrering) kan lett føre til mistillit både mot forvaltningssystemet i en kommune og mot lovverket.

§ 10. Om GODKJENNING.

Positive endringer i §10 ad. kommunens behandling av godkjenningssaker. Dette også sett i sammenheng med §6 og mulighet for oppfølging av denne.

Kapittel V. Om PERSONALET.

Forslaget om redusering av krav til pedagogisk bemanning og til norm for førskolelærerdekning er en sterk undervurdering av barn og deres behov for kompetanse mot morgendagens samfunn. Ut fra et syn på barn som skapere og bærere av kunnskap vil vi ta sterk avstand fra og advare mot slik tenking rundt det barn har krav på for å kunne møte et samfunn i sterk utvikling.

PEDAGOGISK KOMPETANSE.

I Norge er førskolelærerutdanningen innrettet mot det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Å registrere at sentrale styresmakter bevisst undergraver denne utdanningen er alarmerende. Gjennom de ulike alternativ i kapittel 5, ser vi at det ikke vil bli stilt formelle krav til pedagogisk kompetanse generelt eller førskolelærerkompetanse spesielt. Forslagene sidestiller førskolelærerutdanning med annen 3-årig pedagogisk utdanning som har 1 års videreutdanning i barnehagepedagogikk. Dette er en nedvurdering av en hel yrkes-/faggruppe og av førskolelærerutdanningen som utdanningsretning.

DISPENSASJON FRÅ UTDANNINGSKRAVET.

Gjeldende lov åpner for midlertidig dispensasjon frå utdanningskravet, noe som vil være nødvendig der en til tider ikke har søkere som fyller kompetansekravet. Forslaget om at kommunene på permanent basis kan dispensere frå utdanningskravet, er en videreføring av nedvurderingen av førskolelæreryrket som kommunen ikke kan akseptere da det på sikt kan resultere i en barnehagedrift helt uten pedagogisk bemanning.

NORM FOR PEDAGOGISK BEMANNING.

Notodden kommune har svært positive erfaringer med en økt pedagogressurs i våre barnehager, dette basert både på tilbakemeldinger fra foreldrene og fra styrere og tilsatte ute i barnehagene. Det å ha høyere pedagogtetthet viser at vi tar barns behov for kompetanse på alvor. Vi ser det som viktig, nå også sett i relasjon til norske barns dårlige prestasjoner i skolefag, at barnehagen skal være et sted der barn får forberede seg til skole og de krav samfunnet og arbeidslivet setter til kunnskap.

Notodden kommune som barnehageeier og som faglig ansvarlig for førskolebarn i pedagogiske virksomheter, vil understreke følgende:

LEDELSE:

*Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.
Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer.
Når barnehage og grunnskole er organisert som en mindre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen.
Kommunen kan i særlige tilfeller gi midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd."*

BARNEHAGENS ØVRIGE PERSONALE:

*Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.
Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.
Kommunen kan gi midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd.
Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.*

NORM FOR LEIKE- OG OPPHOLDSAREAL

*Vedtektene er det styringsdokumentet som omhandlet arealnormer for barnehagen.
Det er nødvendig og viktig at vedtektene fortsatt regulerer arealkrav slik at ikke kommunenes økonomi kan tvinge fram en arealnorm som er slik at flere barn kan taes inn på eksisterende areal. En slik praksis vil kunne føre til en kvalitetsforringelse.*

VEDLEGG 1 - FRA FORELDRE:

*TILBAKEMELDINGER FRA FORELDRE v/foreldreråd i den enkelte kommunale barnehage
Styrer i den enkelte barnehage har lagt saken fram for eget foreldreråd.*

FORELDREREPRESANTENE I MEAKSMOEN BARNEHAGE:

FORELDREPROTEST MOT HØRINGSUTKAST TIL NY BARNEHAGELOV

På vegne av foreldrene protesterer vi mot dette sterkt provoserende forslaget til ny barnehagelov. Barnehagene vil bli satt mange år tilbake og kvaliteten på barnehagetilbudet vil bli dårligere dersom antall ansatte med førskolelærerutdanning reduseres. Når det i tillegg er forslag om at barnegruppa kan bli større uten å øke bemanningen så sier det seg selv av aktivitetsnivået og den pedagogiske oppfølginga av barna ikke vil være tilfredsstillende.

Vi lever i en tid der barna tilbringer mye av tiden i barnehagen. Mye av grunnlaget for barnas framtid blir lagt i denne tiden. Det er viktig at vi som foreldre kan være trygge på at barna våre får den pedagogiske tilrettelegginga de har behov for - og krav på. Ved dette forslaget vil barnehagen bære preg av oppbevaring og ikke et pedagogisk tilrettelagt tilbud. Dette er ikke ønskelig i en tid der kravet til barn og unge stadig blir større.

Vi som foreldre må være trygge på at barna våre blir sett av personalet den tida de tilbringer i barnehagen, og at de får dekt sine individuelle behov. Det er grunn til å være bekymra for sikkerheten når det er forslag om så liten voksentetthet i barnehagen. Hvordan skal de ansatte ha mulighet til fullstendig oversikt over barna?

Foreldresamarbeidet, som vi anser som meget viktig, blir ikke tilfredsstillende dersom dette forslaget blir vedtatt. Personalet kommer ikke til å ha tid til informative samtaler om barnet ved bringing/henting, og det er ofte i denne settingen den viktigste informasjonen om våre barn blir gitt.

Barn med spesielle behov vil med dette forslaget ikke få den oppfølginga de har krav på. I verste fall vil ikke barn med spesielle behov bli oppdaga, og på et tidlig tidspunkt få et tilrettelagt tilbud - dette er meget urovekkende.

Vi vil også nevne at dette forslaget vitner om total mangel på respekt for førskolelærere og deres kompetanse. Som nevnt stilles det stadig større krav til våre barn og unge, og undersøkelser viser at norske elever ikke er særlig sterke i matematikk og norsk. Det er etter hva vi kjenner til lagt fram forslag om at lese- å skrive opplæring skal begynne i barnehagen for å bedre dette. Barnehagen driver pr. i dag med å forberede barna til skolestart både når det gjelder matematikk, norsk og sosial læring. Hvem skal ta seg av dette viktige arbeidet dersom den pedagogiske kompetansen nærmest blir fjernet fra barnehagen? Eller menes det at ukvalifisert personale har tilstrekkelig kompetanse til denne opplæringa?

Vi som foreldre må sette vår lit til at vår kommune ikke ønsker å iverksette dette lovforslaget dersom det blir vedtatt. I disse økonomiske nedgangstider kan vi ikke stole på det! Det er skremmende at slike forslag i det hele tatt blir fremmet, og vi som foreldre krever at dette høringsutkastet ikke blir vedtatt.

FORELDREPRESENTANTENE I RYGI BARNEHAGE:

Foreldrerådet slutter seg til følgende opprop fra foreldre i Sande kommune

FORELDREPRESENTANTENE I TOPPEN BARNEHAGE:

Foreldrerådet slutter seg til følgende opprop fra foreldre i Sande kommune:

*** NASJONALT FORELDREOPPROP I FORBINDELSE MED FORSLAG TIL NY BARNEHAGELOV**

Til barne-og familieminister Laila Dåvøy

I høringsnotatet om ny barnehagelov foreslår barne- og familiedepartementet blant annet at dagens lovfestede krav om førskoleutdanning hos barnehagestyrer og øvrig personale, samt dagens krav om pedagogtetthet, tas bort. Det foreslås også at dagens arealbestemmelser ikke videreføres. Departementet ønsker at det skal være opp til den enkelte kommune å avgjøre hva som er pedagogisk forsvarlig ledelse og drift, og hva som er hensiktsmessig størrelse på barnegruppene. Samlet gir dette kommunene tilgang til å øke barnegruppene uten å samtidig øke hverken bemanningen, den pedagogiske kompetansen i barnehagen eller barnas lekeareal. Vi ser i høringsnotatet at forslaget til innholdsparagraf skal være en garanti for at dette ikke skjer, men vi er svært bekymret for at kommunenes økonomi vil styre hvor mye innholdsparagrafen blir vektlagt. Hvorfor ta denne sjansen?

Vi mener at dagens barnehagetilbud bør styrkes fremfor å forringes. Lovforslaget vil bidra til at barnehagene i større grad blir en oppbevaringsplass, fremfor et sted som bidrar til utvikling og vekst. Barne- og familiedepartementet signaliserer gjennom dette forslaget et verdisyn på små mennesker som vi ikke kan akseptere!

Vi krever

- at styrer skal ha førskoleutdanning.
- at pedagogisk leder skal ha førskoleutdanning.
- at normen for pedagogtetthet økes.
- at dagens arealbestemmelser videreføres.

Fordi vi vil

- at barna våre skal være trygge i barnehagen.
- at barna våre skal få utfordringer tilpasset deres alder, utvikling og funksjonsnivå.
- at barna våre skal utvikle sosiale ferdigheter og forståelse for andre mennesker.
- at barna våre skal ha daglige mestringsopplevelser og utvikle et positivt selvbilde.
- at barn med ulike særskilte behov skal få den oppfølging og støtte de har behov for.

FORDI VI ER GLADE I BARNA VÅRE!!!!

VEDLEGG 2 – FRA POLITIKERE:

TILBAKEMELDINGER FRA POLITIKERNE, utvalg for kultur og oppvekst.

Politikerne ble framlagt høringsnotatet i utvalgsmøte og hadde følgende kommentarer:

- *Barnehagene i Notodden er veldig gode. Viktig å beholde det nivået/den standard vi har nå.*
- *Barnehage skal være en pedagogisk virksomhet som setter læring i fokus*
- *Det må være areal nok for barn og læring. Nødvendig med en minste standard. Kommunens politiske prioriteringer kan redusere rammene når økonomien er dårlig.*
- *Foreldrene må få større medvirkning.*
- *Fagrådgiver ønsker i sin framlegging å kalle barnehage for førskole fordi det er sagt at barnehage er en pedagogisk virksomhet. Vi vil fortsette å bruke benevnelsen barnehage.*
- *Lek og læring foregår i barnehagene uavhengig av om vi har pedagoger til stede. Det kan fungere like bra om det ikke er pedagoger tilstede i barnehagene.*
- *Det må kunne sees på at det foregår læring uten at det skal kalles skole (jf begrepet førskole). Det høres mer "guffent" ut å kalle det skole, - koseligere med barnehage.*
- *Det viktigste i barnehagen er tross alt leken.*
- *Viktig at barn starter å lære tidlig, at de ikke blir overbeskyttet av "tanten i barnehagen".*
- *Tror ikke folk var dummere/ mindre flinke før i tiden, selv om de ikke gikk i barnehage. Andre folk kan også passe på barna når foreldrene er på jobb.*

VEDLEGG 3 - fra KOMMUNALE BARNEHAGER:

TILBAKEMELDINGER FRA PERSONALET I BARNEHAGENE

Styrer har lagt fram høringsutkastet i barnehagens ulike fora:

GRANSHERAD BARNEHAGE OG LISLEHERAD BARNEHAGE

Kap 1 § 3, Barns rett til medvirkning

At alle barn skal ha rett til medvirkning og at det skal sikres i barnehagelov hilser vi velkommen!

Kap 1 § 2, Barnehagens innhold

At det er flere bestemmelser når det gjelder barnehagens innhold i høringsutkastet er positivt!

Kap V Personalet

Vi vet at liten plass og mange barn skaper uro og konflikter. Vi vet at det kreves voksne med kunnskap og tid for å skape et læringsmiljø hvor barn blir forstått. Hvorfor slås det ikke fast at det skal være førskolelærere? Hvorfor brukes upresise ord som tilstrekkelig, tilfredsstillende, forsvarlig og hensiktsmessig om bemanning og barnegruppen? Barns rettigheter kan ikke sikres med snikksnakk, det trengs tydelig rammer nedfelt i loven.

I utkast til ny barnehagelov åpner regjeringen for å fjerne krav til kompetanse, bemanning og lekeareal i barnehagene. Vi er overbeviste om at dette kommer til å svekke kvaliteten i norske barnehager. Den dårlige økonomien som mange kommunen står i kan føre til at det vil komme forslag om innsparing der det er mulig, og forslag til ny barnehagelov gjør det mulig for kommunene å spare inn på barnehagene.

Vi mener det burde være flere førskolelærere i barnehagene, ikke færre. Førskolelærere har en treårig høyskoleutdannelse. De har derfor unik kunnskap om barn og kan ta vare på de ulike behovene barna har ved å legge til rette for opplevelser, erfaringer, leik og læring. Dette er helt avgjørende for barnehagen som en viktig læringsarena for barn.

Det er 50 år siden det ble stilt krav om at det skulle være førskolelærere i barnehagen, både som styrer og pedagogisk leder. Det har vært viktig for utvikling av hele sektoren.

Forslaget til ny barnehagelov er etter vår mening et stort skritt tilbake i barnehageutviklingen.

MEAKSMOEN BARNEHAGE:

FØRSKOLELÆRERE - Utdanningsforbundet:

Loven har en bra intensjon, tenker kvalitativt - men det ser dystert ut når kommunene skal gi ut midler med sin økonomi. Det bør derfor være et minstekrav i forhold til personalet, utdanning og størrelse på barnegruppene. Det er et veldig diffust forslag, bør være mer konkret - her er det rom for mange ulike tolkninger.

ASSISTENTER OG BARNE- OG UNGDOMSARBEIDERE - Fagforbundet:

I forhold til lovutkastet stiller vi oss følgende spørsmål: Hva er tilstrekkelig og tilfredsstillende?? Lovforslaget oppleves som utydelig. Paragraf om bemanningsnorm undergraver muligheten til å ivareta det pedagogiske innholdet jf § 2, samt barnehagens tradisjon. Det bør være en fastsatt norm for størrelse på barnegruppene.

RYGI BARNEHAGE:

Nåværende forskriftsfestede krav til pedagogtetthet må opprettholdes.

Vedtekter som fastsetter godkjent arealnorm for barnehager må opprettholdes.

Styrer og pedagogisk leder i barnehagen skal fortsatt ha førskolelærerutdanning.

Barnehagen skal ha leder som er utdannet førskolelærer, altså ikke ledes av skolens rektor som er lærerutdannet.

SOLHAUG BARNEHAGE:

Følgende er kommentert av personalet:

Generelt inneholder høringsutkastet mange runde formuleringer som hensiktsmessig, tilstrekkelig og forsvarlig. Det står opp til hver og en veldig fritt til å tolke innholdet. Med en kommuneøkonomi som Norge har i dag frykter vi at kvaliteten i våre barnehager heller blir redusert enn styrket med tanke på hva som står i dette høringsutkastet..

PEDAGOGISK BEMANNING: Det står at "bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en hensiktsmessig pedagogisk virksomhet".

Det foreslås også at det ikke lenger bør være krav om at leder må ha førskolelærerutdanning. Dette resulterer i at eier kan tolke dette slik de vil, og da vet vi at mye kan skje. Vi mener at styrer og pedagogiske ledere **MÅ** ha førskolelærerutdanning!

ANTALL BARN: Det står at "barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger".

Dette er veldig uklart og eier kan igjen tolke fritt. Det bør spesifiseres antall barn per pedagog.

AREAL: Det blir foreslått å løse opp arealkravene i barnehagen. Med en stadig økende barnetetthet vil et areal være av avgjørende betydning for barnas barnehagehverdag (fysisk aktivitet og utfoldelse).

BARNES MEDBESTEMMELSE/MEDVIRKNING:

Positivt at barns får lovfestet rett til innflytelse og medvirkning på barnehagens innhold.

TOPPEN BARNEHAGE:

Personalet i Toppen barnehage mener at de som skal ha stilling som styrer og pedagogisk leder i barnehagen fortsatt må ha utdanning som førskolelærer .

Vi mener også at pedagogtettheten skal økes,

Dagens arealbestemmelse må videreføres.

Formuleringene i lovteksten må være så konkrete og presise som mulig, slik at tolkningsmulighetene blir minimale.